Самостійна робота. Фонетичні засоби виразності та інтонація

20 хв · 12 балів · уміння: Розрізняти стилістичні засоби фонетики за їхніми означеннями; Оцінювати твердження про інтонацію та її вплив на сприйняття мовлення; Дотримуватися послідовності дій під час роботи з фонетичним текстом; Співвідносити терміни стилістичної фонетики з прикладами з поезії; Співвідносити ознаки мовлення зі складниками інтонації; Визначати стилістичний засіб фонетики в поетичному рядку й обґрунтовувати вибір

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Яке твердження про стилістичні засоби фонетики НЕ відповідає підручнику? (1 б.)

А) Алітерація є повторенням певних приголосних звуків у словах для підсилення звучності тексту

Б) Звуконаслідування відображає звуки навколишньої дійсності спеціально дібраними звуками

В) Асонанс є повторенням голосного звука для художнього забарвлення

Г) Звукова анафора є повторенням кінцевих звуків чи звукосполучень у закінченнях слів рядка

2. Оберіть усі твердження про інтонацію, які відповідають підручнику. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Лапки на письмі можуть відтворювати інтонацію іронії

Б) Іронія зазвичай супроводжується відповідною інтонацією

В) Інтонація, неадекватна до змісту, прибирає підтекст

Г) Безпричинно тиха мова змушує слухача напружуватися

Д) Порушення інтонаційних норм не впливає на сприйняття висловлювання

3. Розташуйте дії в порядку, який підручник пропонує для роботи зі скоромовкою. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Прочитати скоромовку швидко

Б) Прочитати скоромовку повільно

В) Поміркувати, які труднощі виникали під час читання

Г) Прочитати скоромовку в середньому темпі

4. Установіть відповідність між терміном і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Алітерація 2. Звуконаслідування 3. Рима 4. Анепіфора	А. «Кру-кру!» у пітьмі тугу журавлі несли мені Б. Причаруй, чарівна чарівнице, чарівним чаруванням чаринь В. Дзвенить у зорях небо чисте, палає синім льодом шлях, неначе дерево безлисте, стоїть моя душа в полях Г. Хтось, може, винен перед ними, хтось, може, щось колись забув

	Д. Іде весна, зеленим шумом сповнена земля, і тихі води ждуть тепла, іде весна

5. Установіть відповідність між ознакою мовлення та складником інтонації. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Голос піднімається, опускається або рухається рівно 2. Мовець підсилює голос на слові, яке хоче виділити 3. У потоці мовлення є перерва у звучанні 4. Мовець вимовляє вагоме повільніше, а неважливе швидше	А. Тембр Б. Інтенсивність В. Темп Г. Пауза Д. Мелодика

6. Який стилістичний засіб фонетики вжито в рядках «Сипле, стеле сад самотній сірий смуток, срібний сніг»? (2,5 б.)

А) Звукову епіфору, бо повторюються кінцеві звуки слів у рядках
Б) Риму, бо слова римуються на початку рядків
В) Алітерацію, бо багаторазово повторюється приголосний звук [с]
Г) Асонанс, бо багаторазово повторюється один голосний звук

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Яке твердження про стилістичні засоби фонетики НЕ відповідає підручнику? (1 б.)

А) Асонанс є повторенням приголосних звуків для підсилення звучності тексту
Б) Звуковідтворення наповнює текст звуками, характерними для певних об’єктів природи
В) Рима є співзвуччям кінцевих частин слів у поетичних рядках
Г) Звукова епіфора є повторенням кінцевих звуків чи звукосполучень у закінченнях слів рядка

2. Оберіть усі твердження про інтонацію, які відповідають підручнику. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Інтонація не залежить від мети висловлювання
Б) Інтонація, неадекватна до змісту, створює підтекст
В) Порядок слів в іронічному висловлюванні не відіграє ролі
Г) Надто повільна, тягуча мова послаблює увагу слухача
Д) Безпричинно голосне мовлення подобається слухачеві

3. Розташуйте дії в порядку, у якому підручник пропонує аналізувати поетичні рядки із повторенням голосних. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Прочитати поетичні рядки
Б) Назвати фонетичний засіб
В) З’ясувати стилістичну роль засобу
Г) Назвати голосні, що повторюються

4. Установіть відповідність між терміном і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Алітерація 2. Звуконаслідування 3. Епіфора 4. Анафора	А. Хтось, може, винен перед ними, хтось, може, щось колись забув Б. Очима ти сказав мені «Люблю», несказане лишилось несказанним, життя ішло, минуло той перон, несказане лишилось несказанним В. Над ожинами, понад жоржинами журавлина жура моя Г. Потяг відтатакував так-так Д. Мій брат, студент, у Львові

5. Установіть відповідність між ознакою мовлення та складником інтонації. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Мовлення звучить схвильовано, весело або сумно 2. Швидкість мовлення вимірюють кількістю складів за секунду 3. Змінюється частота основного тону та напрямок його руху 4. Між двома частинами фрази є зупинка в потоці мовлення	А. Інтенсивність Б. Пауза В. Тембр Г. Темп Д. Мелодика

6. Який стилістичний засіб фонетики вжито в рядку «Шелестять шовкові хмари безчисленним шовком»? (2,5 б.)

А) Риму, бо слова римуються в кінці рядка

Б) Алітерацію, бо багаторазово повторюється приголосний звук [ш]

В) Асонанс, бо багаторазово повторюється один голосний звук

Г) Звукову епіфору, бо повторюються кінцеві звуки слів

Джерела:

- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 30
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 30, 31
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 31, 32
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 32, 33
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 33
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 33, 34
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 34, 35
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 35
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 35, 36
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 36